

Obsah

Úvod	7
1 Agregátní nabídka a poptávka, základy makroekonomické rovnováhy	9
1.1 Agregátní nabídka v krátkém a dlouhém období	9
1.2 Agregátní poptávka	12
1.3 Makroekonomická rovnováha	14
2 Měření makroekonomických veličin typu produkt a důchod	17
2.1 Hrubý domácí produkt (gross domestic product, GDP)	18
2.2 Metody měření	19
2.3 Čistý domácí produkt (net domestic product, NDP)	20
2.4 Hrubý národní produkt (gross national product, GNP)	21
2.5 Čistý národní produkt, osobní důchod a disponibilní osobní důchod	22
2.6 Nominální a reálný GDP	23
2.7 Ekonomická síla a ekonomická úroveň země	23
2.8 Čistý ekonomický blahobyt (net economic welfare, NEW)	24
3 Teorie určení produktu, princip multiplikátoru	27
3.1 Funkce spotřeby	27
3.2 Funkce úspor	28
3.3 Mezní sklon ke spotřebě a k úsporám	29
3.4 Funkce investic	31
3.5 Určení produktu úsporami a investicemi	32
3.6 Určení produktu spotřebou a investicemi	34
3.7 Multiplikátor	35
3.8 Působení multiplikátoru v reálné makroekonomii	37
4 Peníze a peněžní sektor v makroekonomii	41
4.1 Stručný vývoj peněz a současná konstrukce peněžních agregátů	41
4.2 Rovnice směny	43
4.3 Trh peněz	44
4.3.1 Poptávka po peněžích	44
4.3.2 Bankovní soustava a nabídka peněz	46
4.3.3 Rovnováha na trhu peněz	50
4.4 Měnové kursy	51
4.4.1 Systémy měnových kursů	54

5	Ekonomický růst a hospodářské cykly	57
5.1	Ekonomický růst	57
5.2	Hospodářské cykly	59
5.2.1	Hospodářské cykly strany poptávky	59
5.2.2	Hospodářské cykly strany nabídky	61
5.2.3	Fáze hospodářského cyklu	62
5.2.4	Typy hospodářských cyklů	63
5.2.5	Příčiny hospodářských cyklů	63
5.2.6	Princip akceleratoru, interakce s multiplifikátorem	64
5.2.7	Předvídaní hospodářských cyklů	66
6	Trh práce a nezaměstnanost	69
6.1	Trh práce	69
6.1.1	Poptávka po práci (demand for labour)	69
6.1.2	Nabídka práce (labour supply)	71
6.1.3	Poruchy na trhu práce	74
6.2	Nezaměstnanost (unemployment)	74
6.2.1	Rovnováha na trhu práce a nezaměstnanost	75
6.2.2	Měření nezaměstnanosti	77
6.2.3	Ekonomické a sociální dopady nezaměstnanosti	79
7	Inflace	81
7.1	Cenové indexy	81
7.2	Stupně inflace	82
7.3	Příčiny inflace	83
7.3.1	Inflace poptávková	83
7.3.2	Inflace nabídková	84
7.3.3	Setrvačná inflace	86
7.3.4	Důsledky inflace	86
8	Platební bilance	89
8.1	Základní struktura platební bilance	90
8.2	Popis základních položek platební bilance	90
8.3	Horizontální a vertikální struktura platební bilance	92
8.3.1	Vertikální struktura platební bilance (základní položky)	92
8.3.2	Horizontální struktura platební bilance (základní položky)	92
8.4	Salda platební bilance	92
8.4.1	Dílčí salda platební bilance	92
8.4.2	Kumulativní salda platební bilance	93
9	Národní účty a jejich systém	97
9.1	Hlavní směry využívání SNU	97

9.1.1	Poskytování informací o stavu národního hospodářství	97
9.1.2	Makroekonomická analýza	97
9.1.3	Mezinárodní komparace	98
9.1.4	Stanovení makroekonomické politiky	98
9.1.5	Makroekonomické modelování	98
9.2	Základní kategorie SNÚ	98
9.2.1	Institucionální jednotky a sektory	99
9.3	Odvětví	100
9.4	Transakce	100
9.5	Účty a účetní salda	101
9.6	Základní národní účty	102
9.6.1	Účet produkce	102
9.6.2	Účet spotřeby	103
9.6.3	Účet kapitálu	103
9.6.4	Účet ostatního světa	104
10	Makroekonomická politika	107
10.1	Teorie a praktická makroekonomická politika	107
10.2	Základní cíle makroekonomické politiky	108
11	Monetární politika	109
11.1	Nástroje monetární politiky	109
11.2	Bezprostřední cíle monetární politiky	110
11.2.1	Expanzivní politika	111
11.2.2	Restriktivní politika	112
11.3	Konečné cíle monetární politiky	114
12	Fiskální politika	117
12.1	Příjmy, výdaje a deficit státního rozpočtu	117
12.2	Cíle fiskální politiky	119
12.3	Nástroje fiskální politiky	119
12.4	Typy fiskální politiky	119
12.5	Keynesiánské pojetí fiskální politiky	120
12.6	Ekonomie strany nabídky a fiskální politika	125
13	Důchodová politika státu	129
14	Mezinárodní obchodní politika	131
14.1	Některé příčiny zapojení zemí do mezinárodního obchodu	131
14.1.1	Monopol přírodních a klimatických podmínek	131
14.1.2	Odlíšné preference spotřebitelů v různých zemích	131

14.1.3 Absolutní výhody	132
14.1.4 Teorie komparativních výhod	132
14.2 Volný obchod a státní protekcionismus	133
15 Cíle makroekonomické politiky a její účinnost	135
15.1 Nejdůležitější cíle a nástroje makroekonomické politiky	135
15.2 Účinnost makroekonomické politiky a magický čtyřúhelník	136
15.3 Vztah mezi mírou inflace a mírou nezaměstnanosti	137
15.3.1 Krátkodobá Phillipsova křivka	137
15.3.2 Dlouhodobá Phillipsova křivka	138
15.4 Konečné řešení makroekonomické stabilizační politiky	139
Literatura	141